

Marcus 1:15 – Een nieuw begin

Opnieuw beginnen, dat zou soms best fijn zijn! De wereld kan ook wel een nieuw begin gebruiken. Maar een nieuw begin komt niet van een nieuw jaar, maar van Jezus. Hij is het nieuwe begin van ons leven.

Voor preeklezers: ik hoor graag als mijn preek ergens gelezen wordt. Neem dan even contact met mij op: hmveurink@gmail.com. Dan stuur ik ook de bijbehorende powerpoint toe.

Liturgie

Zingen: Opwekking 733

Stil gebed

Votum en groet

Zingen: Psalm 90 : 1 en 2

Gebed

Lezen: Marcus 1 : 14 – 20

Zingen: Psalm 95 : 1, 2 en 3

Preek over Marcus 1 : 15

Zingen: GKB Gezang 115 : 1 en 2

Geloofsbelijdenis

Zingen: GKB Gezang 147 : 1, 3 en 4

Gebed

Collecte

Zingen: NLB Gezang 416 : 1, 2, 3 en 4

Zegen

Een nieuw begin

Inleiding

dia 1 – piekeren

Soms wil ik wel even opnieuw beginnen.

Bijvoorbeeld als ik een onhandige opmerking heb gemaakt.

Zo'n opmerking waar ik 's avonds in bed nog over doordenk,

en dan hele scenario's in mijn hoofd afdraai, 'als ik nou...', en er steeds weer op uitkom dat ik het anders had moeten doen. Ik weet het, het is te makkelijk, zulke achteraf praat. Maar opnieuw beginnen zou dan best fijn zijn!

dia 2 – voornemens

Over een paar uur begint het nieuwe jaar, en dat is een mooie gelegenheid om een nieuw begin te maken. Daarom worden er weer heel wat voornemens gemaakt. Meer sporten, minder snoepen, minder tijd verdoen op facebook, meer tijd nemen voor familie, minder uitslapen, afkicken van je cafeïne-verslaving, beter leren voor toetsen, minder snel dingen eruit flappen en wat meer tijd aan God besteden. Iedereen heeft wel van die dingen die hij anders wil doen, dingen waar je het afgelopen jaar niet tevreden over was, en die je graag in 2015 achterlaat.

dia 3 – Homs

Een nieuw begin, dat kan de wereld ook wel gebruiken. Bij goede voornemens ben je er tenminste zelf nog bij: het hangt van jou af of je het waarmaakt. Maar op de wereld heb je niet zoveel invloed. Ik kan me wel voornemen dat er in 2016 geen dodelijke aanslagen worden gepleegd, maar iedereen snapt dat mijn voornemen daar niets aan verandert. Als het om de wereld gaat, heb je niet zoveel aan goede voornemens, dan kun je alleen maar hopen: hopen op een jaar zonder bloedvergieten, hopen op vrede en vrijheid, hopen op een rechtvaardige wereld, hopen op een nieuw begin.

Maar brengt 2016 echt zo'n nieuw begin?

Misschien goed om dan eens terug te kijken: heeft 2015 een nieuw begin gebracht?

Ik ben bang dat dat tegenvalt.

Veel goede voornemens zijn al binnen een maand gesneuveld.

Vrede in de wereld lijkt alleen maar verder weg te zijn.

Natuurlijk zijn er ook mooie dingen gebeurd in 2015,

maar een echt nieuw begin was het niet.

Prediker heeft gelijk:

'wat er was, zal er altijd weer zijn,

wat er is gedaan, zal altijd weer worden gedaan.

Er is niets nieuws onder de zon.'

dia 4 – een nieuw begin

Moeten we het dan maar opgeven,

dat verlangen om opnieuw te beginnen, naar een nieuwe start?

Daarmee komen we bij Marcus 1.

Jezus heeft het daar ook over een nieuw begin.

Maar voor een nieuw begin moet je niet bij het nieuwe jaar zijn,

je moet bij Jezus zijn!

1. Een bedreigende tijd

dia 5 – een bedreigende tijd

Een nieuw begin, dat kunnen we wel gebruiken.

Dat geldt ook voor de mensen aan wie Jezus zijn goede nieuws het eerste brengt:

de inwoners van Galilea, een gebied in het noorden van Israël.

Ze leven in een tijd vol bedreigingen,

in een uitzichtloze situatie.

dia 6 – speelbal van wereldmachten

De Galileeërs zijn het wel gewend,

al honderden jaren wordt hen verteld dat ze er niet toe doen.

Machthebbers komen en gaan:

eerst werden ze geregeerd vanuit Samaria,

toen kwam Assyrië, gevolgd door Babylonië, Perzië en Griekenland,

en nu zijn het de Romeinen die het in Galilea voor het zeggen hebben.

De Galileeërs moeten zich steeds maar weer aanpassen aan de

nieuwe situatie.

Maar hoe verschillend al die machthebbers ook geweest zijn, in één ding zijn ze allemaal gelijk geweest: niemand van hen was echt in Galilea geïnteresseerd, niemand gaf om de inwoners van deze streek.

Wat voor Galilea geldt, geldt eigenlijk voor heel Israël: voor al die wereldrijken was Israël vooral belangrijk om de strategische ligging.

Dat er ook nog Joden woonden namen ze op de koop toe.

Maar voor Galilea is het nog net even donkerder.

De Romeinen geven Israël een beetje vrijheid:

zo lang ze zich maar schikken in de voorwaarden van de Romeinen,

mogen ze in zekere mate zichzelf besturen.

Dat gebeurt vanuit Jeruzalem.

Maar denk maar niet dat ze in Jeruzalem

rekening houden met de belangen van die Galileeërs:

ze hebben het veel te druk met zichzelf.

Toch kunnen de Galileeërs niet hun eigen gang gaan:

wie er ook aan de macht is, ze verwachten wel loyaliteit.

De Galileeërs moeten betalen, en een opstand wordt niet op prijs gesteld.

dia 7 – leven zonder verwachtingen

Het is een wereld van machtspelletjes,

van gewone mensen die daar het slachtoffer van worden,

een wereld van wapens, uitbuiting en angst.

Een wereld waar je het alleen overleeft als je geen verwachtingen hebt,

zodat je er ook niet in teleurgesteld kunt worden.

Een wereld waar het ieder voor zich is

omdat je aan je eigen ellende al meer dan genoeg hebt.

Die wereld lijkt wel op 2015.

Het was een bedreigend jaar.

Een jaar vol vluchtelingen, machtspelletjes en angst voor terrorisme.

Niet hoopvol, maar uitzichtloos.

Het is verleidelijk om je af te sluiten, je erbij neer te leggen,

want zo is het leven nu eenmaal: vol bedreigingen.

Je probeert wat van je leven te maken, en dat is het dan.

2. Een nieuw begin

dia 8 – een nieuw begin

In die dreigende wereld komen die woorden van Jezus:

‘ik heb goed nieuws: de tijd is aangebroken, het koninkrijk van God is nabij.’

Dit korte zinnetje kun je wel zien als samenvatting van alles wat Jezus daarna zegt en doet:

dit is waar het om gaat, dit is waarom Jezus gekomen is.

Jezus geeft de wereld een nieuw begin!

dia 9 – Gods koninkrijk begint: het wordt vrede!

Dat is veel groter dan een jaarwisseling:

het gaat hier om de wisseling van de tijden.

Met Jezus begint niet maar een nieuw jaar, maar een hele nieuwe tijd:

de tijd van het koninkrijk van God.

Wat bedoelt Jezus daarmee?

‘Het koninkrijk van God’, dat is een onderwerp dat je heel ingewikkeld kunt maken.

Maar uiteindelijk komt het hier op neer: God neemt de macht over.

Van mensen en van menselijke machthebbers wordt de wereld niet beter.

Wat de inwoners van Galilea willen, is helemaal niet zo moeilijk:

vrede en iemand die om hen geeft.

Maar van mensen komt het niet.

Wat wij willen is ook niet zo moeilijk: vrede, vrijheid, veiligheid, vreugde.

Van mensen komt het niet.

Soms is het vrede, en gelukkig hebben we in Nederland vrede,

maar het is nooit definitief, er is altijd dreiging.

Mensen zijn altijd maar bezig met hun eigen belangen.

Daarom wordt deze wereld niet echt beter.

Maar God is een heel ander soort machthebber.

Jezus ziet je staan, ziet wie je bent, ziet wat je nodig hebt, hij is een koning die niet naar zijn eigen maar naar jouw belang kijkt.

Daarom kan hij echte vrede brengen.

Dát is het goede nieuws dat Jezus brengt:

'de tijd is aangebroken, een nieuw begin:

God neemt de macht over, het wordt vrede!'

dia 10 – het is waar Gods liefde is

En dan nu het wat ingewikkelder deel:

Jezus zegt dat dat koninkrijk dichtbij is.

Waar is het dan gebleven?

Jezus heeft het over goed nieuws,

en in 2015 zijn ook echt wel mooie dingen gebeurd,

maar het was ook een jaar vol slecht nieuws.

Is dat nieuwe begin mislukt?

Die vraag is al zo oud als Jezus zelf.

De Joden verwachten dat Jezus iets aan hun situatie gaat doen, dat hij de Romeinen verjaagt en zelf de nieuwe koning wordt.

Ze hopen dat Jezus door een revolutie de macht grijpt, zodat Israël weer zelfstandig is.

Maar Jezus voldoet niet aan de verwachtingen.

Hij is niet de zoveelste in het rijtje die met geweld de macht grijpt.

Gods koninkrijk is heel anders: het gaat niet om macht, maar om liefde.

Jezus zou je zijn macht kunnen opleggen, maar hij wil je voor zich winnen.

Liefde kun je niet afdwingen.

Gods koninkrijk is overal waar mensen door Jezus' liefde gewonnen worden.

Daar neemt God de tijd voor: met liefde moet je niet haasten.
De machthebbers van de wereld lijken het nog gewoon voor het zeggen te hebben,
maar er is wel degelijk iets veranderd:
Jezus brengt zijn liefde.
Daar kan geen mens tegenop.

3. Nieuw begin in je leven

dia 11 – nieuw begin in je leven

God geeft een nieuw begin, zijn koninkrijk is er.

De vraag is alleen: waar ben je zelf?

Geef je je gewonnen aan Jezus' liefde?

Is Gods koninkrijk ook in jouw leven?

Of blijf je het van mensen verwachten?

dia 12 – bouw niet op mensen maar op God

Als Jezus gezegd heeft dat Gods koninkrijk dichtbij is,

volgt er direct een oproep:

'kom tot inkeer en hecht geloof aan dit goede nieuws.'

Bij 'tot inkeer komen' denk ik direct aan allemaal dingen die je anders moet doen.

Stoppen met verkeerde dingen, meer tijd aan God geven, enzovoort.

Maar Jezus bedoelt iets anders.

Het gaat niet om wat wij moeten doen,

maar om wat Jezus gedaan heeft: een nieuw begin geven.

Jezus heeft goed nieuws: hij brengt zijn koninkrijk van vrede.

Wil je dat van hem aannemen of niet?

Tot inkeer komen betekent dat je je hoop niet stelt op mensen,

dat je geen wonderen van menselijke machthebbers verwacht,

dat je stopt met denken dat we het zonder God ook wel redden.

Het is dus precies hetzelfde als die tweede oproep:

geloof hechten aan het goede nieuws,

zodat Gods koninkrijk ook in jouw leven doorbreekt.

dia 13 – terugblikken en vooruitkijken met hoop

God geeft een nieuw begin, en van daaruit mag je terugkijken op 2015.

Ja, er is veel gebeurd wat niet past bij Gods koninkrijk.
Landen die ruzie maken,
leiders die alleen aan zichzelf denken,
mensen vol haat die de wapens grijpen
en miljoenen mensen op de vlucht.
Maar Jezus' liefde heeft al van het kwaad gewonnen.
Je mag het relativeren: dit is niet de wereld waar ik bij
hoor,
ik hoor bij het koninkrijk van God.
Al het slechte nieuws van 2015 loopt achter de feiten aan.
Mensen proberen met macht de wereld naar hun hand te zetten,
maar van de macht van Jezus' liefde kunnen ze nooit winnen!

Dan mag je ook anders vooruitblikken op 2016.
Niemand weet hoe de wereld zich zal ontwikkelen.
Maar met het nieuwe begin van Jezus
is er alle reden om 2016 met vertrouwen tegemoet te zien.
Om hoop te houden, ook als de wereld vol slecht nieuws is.
Om je niet af te sluiten voor de wereld en maar op te gaan in
je eigen leven,
maar om Jezus' liefde door te geven.
Dat is pas echt een gelukkig nieuwjaar!
Amen.